

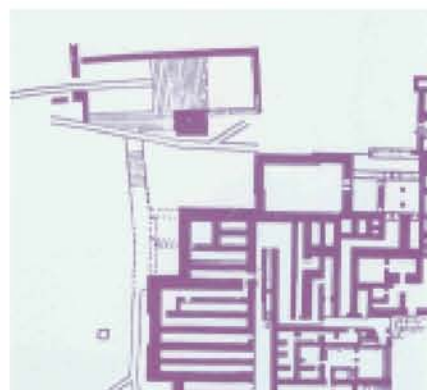
Μύθοι για τη μινωική Κρήτη

Ο λαβύρινθος.

Ο μύθος αναφέρει ότι στα υπόγεια του παλατιού της Κνωσού υπήρχε ο λαβύρινθος, ένα περίπλοκο κτίριο. Αν κάποιος έμπαινε μέσα χανόταν και δεν μπορούσε να ξαναβγει. Έλεγαν ότι τον είχε σχεδιάσει ο αρχιτέκτονας Δαίδαλος και ότι εκεί ζούσε ένα τέρας με κεφάλι ταύρου και σώμα ανθρώπου, ο Μινώταυρος.

Ο Θησέας, ένα βασιλόπουλο από την Αθήνα, μπήκε στο λαβύρινθο και σκότωσε το Μινώταυρο. Όταν ο Θησέας μπήκε στο λαβύρινθο, έδεσε κάπου την άκρη από ένα κουβάρι μαλλί που του είχε δώσει η βασιλοπούλα Αριάδνη. Για να βγει, τύλιξε το κουβάρι κι έφτασε στην έξοδο.

Στις εικόνες βλέπεις πώς ζωγράφισαν το λαβύρινθο και το Μινώταυρο καλλιτέχνες σε άλλες εποχές.

Αλήθεια, λες να υπήρχε πραγματικά ο λαβύρινθος;

Να παρατηρήσεις προσεκτικά το σχέδιο του ανακτόρου της Κνωσού. Με τι μοιάζει; Γιατί νομίζεις ότι οι άνθρωποι επινόησαν αυτό το μύθο;

Διασυνδέσεις

- * Μινωικός πολιτισμός, Χρονολόγιο, σελ. 11.
- * Μινωική Κρήτη, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 23, 40.
- * Λαβύρινθος, Στο παζάρι, σελ. 35, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 40.
- * Κρήτη, Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες, σελ. 45.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Λήδα Κροντηρά, Πρώτη γνωριμία με την Κρήτη του Μίνωα, Εκδοτική Αθηνών, 1987.

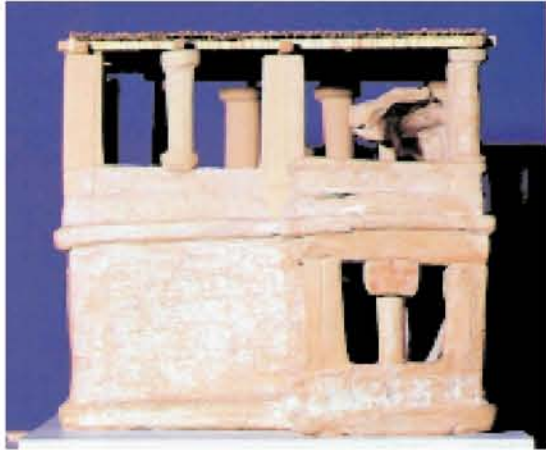
Αικ. Τσοτάκου-Καρβέλη, Λεξικό της ελληνικής μυθολογίας για παιδιά, εκδ. Πατάκη, 2002.

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 1, Εκδοτική Αθηνών, 1976.

Η ζωή

Πληροφορίες για τη ζωή στη μινωική Κρήτη παίρνουμε από τα αρχαιολογικά ευρήματα.

Μελετώντας τα ερείπια των ανακτόρων και τα πήλινα ομοιώματα των σπιτιών μαθαίνουμε για την αρχιτεκτονική.

Να ένα πήλινο ομοίωμα σπιτιού. Έτσι πιστεύουν οι αρχαιολόγοι ότι έμοιαζε το ανάκτορο προτού καταστραφεί.

Τα ρούχα των Μινωιτών ήταν πολύχρωμα: κόκκινα, γαλάζια, κίτρινα, πράσινα. Άντρες και γυναίκες είχαν μακριά μαλλιά και φορούσαν πολλά κοσμήματα αυτά τα ξέρουμε γιατί οι μορφές τους σώθηκαν σε πολλές τοιχογραφίες.

Στις ανασκαφές βρέθηκαν εργαλεία, αντικείμενα καθημερινής χρήσης, κοσμήματα, σφραγίδες που τις κρεμούσαν σαν φυλαχτά ή που σφράγιζαν μ' αυτές τα αγγεία με τα προϊόντα που έστελναν σε άλλες χώρες..

Διασυνδέσεις

- * Μινωικός πολιτισμός, Χρονολόγιο, σελ 11.
- * Μινωική Κρήτη, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ 23, 40.
- * Κρήτη, Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες, σελ 45.
- * Πώς δουλεύουν οι αρχαιολόγοι, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ 61.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Λήδα Κροντηρά, Πρώτη γνωριμία με την Κρήτη του Μίνωα, Εκδοτική Αθηνών, 1987.

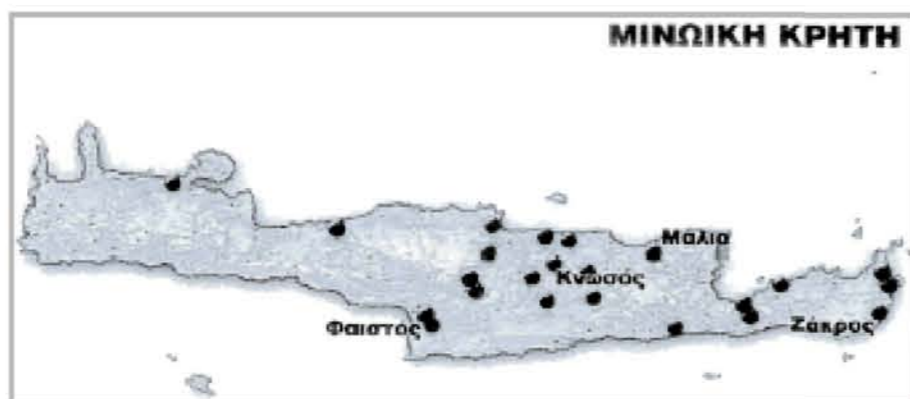
Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 1, Εκδοτική Αθηνών, 1976.

Μινωικός πολιτισμός, Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ, ΥΠΕΠΘ, 1998.

Τα ανάκτορα

Ο μινωικός πολιτισμός αναπτύχθηκε τη 2η χιλιετία, δηλαδή από το 2000 έως το 1000 περίπου πριν από τη γέννηση του Χριστού. Οι αρχαιολόγοι ονόμασαν τον πολιτισμό της Κρήτης μινωικό από το όνομα του βασιλιά Μίνωα, που ίσως είχε κάποτε βασιλεύσει εκεί. Ο μύθος λέει ότι ο Μίνωας ήταν γιος του Δία και της Ευρώπης. Εκείνη την εποχή η Κρήτη ήταν χωρισμένη σε πολλές επαρχίες. Σε κάθε επαρχία υπήρχε ένα ανάκτορο, δηλαδή το παλάτι κάποιου άρχοντα, που ήταν διοικητής, αρχιερέας και δικαστής.

Στο χάρτη της Κρήτης βλέπεις πού υπήρχαν ανάκτορα.

Οι Μινωίτες ήταν καλοί μηχανικοί. Τα ανάκτορα ήταν μεγάλα και περίπλοκα

κτίρια με δύο ή τρία πατώματα, πολλά δωμάτια, αυλές, αποθήκες κι εργαστήρια. Στα λουτρά των ανακτόρων υπήρχαν πήλινοι σωλήνες που μετέφεραν το νερό. Κοντά στο ανάκτορο ζούσαν έμποροι, τεχνίτες, γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Οι γραφείς ήταν οι ειδικοί υπάλληλοι που ήξεραν να γράφουν και σημείωναν σε πήλινες πινακίδες τι προϊόντα έβγαζε

κάθε περιοχή. Πολλά από τα προϊόντα αποθηκεύονταν σε μεγάλα πιθάρια στις αποθήκες του ανακτόρου. Άλλα ταξίδευαν σε μακρινές αγορές.

Γύρω στα 1400 π.Χ. πολλά από τα ανάκτορα καταστράφηκαν είτε από σεισμούς, είτε από την τρομακτική έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης, του κυκλαδικού νησιού που βρίσκεται στα βόρεια της Κρήτης.

Διασυνδέσεις

- * Μινωικός πολιτισμός, Χρονολόγιο, σελ 11.
- * Μινωική Κρήτη, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 23, 40.
- * Σαντορίνη, Κρήτη, Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες, σελ. 44-45.
- * Ηφαίστεια, αναφορές σε αποκόμματα από τον Τύπο και σε βιβλία γεωφυσικού περιεχομένου.
- Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Λήδα Κροντηρά, Πρώτη γνωριμία με την Κρήτη του Μίνωα, Εκδοτική Αθηνών, 1987.

Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 1, Εκδοτική Αθηνών, 1976.

Μινωικός πολιτισμός, Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ, ΥΠΕΠΘ, 1998.

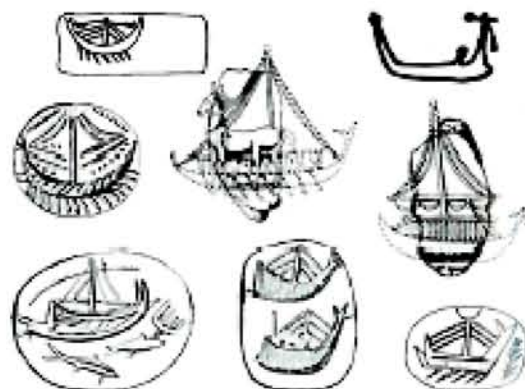
Το εμπόριο

Οι Μινωίτες είχαν πολλά πλοία και ήταν καλοί έμποροι.

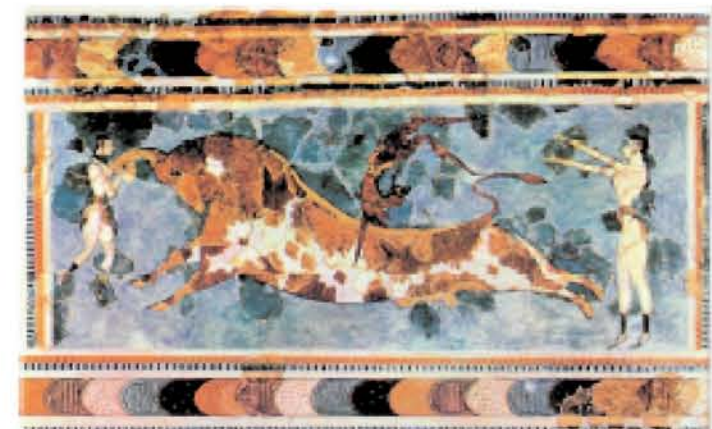
Ταξίδευαν με τα πλοία τους στη Μεσόγειο θάλασσα και έκαναν εμπόριο σε πολλές περιοχές. Αυτό το ξέρουμε γιατί σε πολλά μέρη, μακριά από την Κρήτη, βρέθηκαν σε ανασκαφές μινωικά αντικείμενα.

Οι Μινωίτες έκαναν εμπόριο και με την Αίγυπτο. Από εκεί έπαιρναν πολλά πράγματα που τους έλειπαν: ελεφαντόδοντο, χρυσάφι, ημιπολύτιμες πέτρες, τον έβενο, που είναι πολύ γερό ξύλο, αγγεία από αλάβαστρο, αυγά από στρουθοκάμηλο. Εκείνοι έστελναν στους Αιγύπτιους λάδι, υφάσματα, φαρμακευτικά βότανα, πηλίνα και μεταλλικά αγγεία, φασόλια και πολλά άλλα.

Οι Μινωίτες δεν λάτρευαν τους θεούς τους σε ναούς. Τους λάτρευαν σε σπηλιές, στις κορυφές των βουνών ή σε δωμάτια στα σπίτια και στα ανάκτορα. Τα ιερά αντικείμενα ήταν ο διπλός πέλεκυς και τα ιερά κέρατα που μοιάζουν με κέρατα ταύρου. Θυσίαζαν ζώα, έκαναν αθλητικούς αγώνες, τους αφιέρωναν διάφορα πηλίνα αντικείμενα.

Τα Ταυροκαθάψια ήταν μια γιορτή όπου αγόρια και κορίτσια έκαναν ακροβατικά στην πλάτη ενός ταύρου.

Στην εικόνα βλέπεις μια τοιχογραφία που δείχνει τα Ταυροκαθάψια.

Διασυνδέσεις

- * Μινωικός πολιτισμός, Χρονολόγιο, σελ. 11.
- * Μινωική Κρήτη, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 23, 40.
- * Κρήτη, Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες, σελ. 45.
- * Εμπόριο, Εμπορικοί δρόμοι, σελ. 42, 46.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

Λήδα Κροντηρά, Πρώτη γνωριμία με την Κρήτη του Μίνωα, Εκδοτική Αθηνών, 1987.

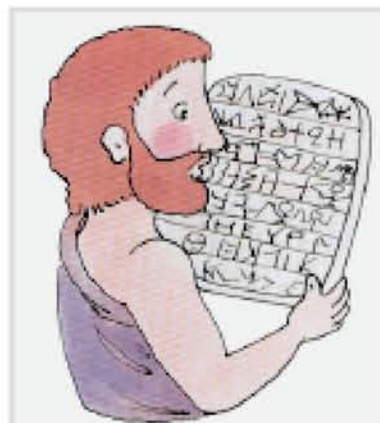
Ιστορία του ελληνικού έθνους, τ. 1, Εκδοτική Αθηνών, 1976.

Μινωικός πολιτισμός, Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ, ΥΠΕΠΘ, 1998.

Η γραφή

Στην εικόνα βλέπεις μια πήλινη πινακίδα που έχει πάνω της χαραγμένα διάφορα σχέδια που αποτελούνται από γραμμές. Στην πραγματικότητα αυτά τα σχέδια ήταν τα γράμματα που χρησιμοποιούσαν οι Μινωίτες. Ήταν έμποροι και έπρεπε να βρουν έναν τρόπο για να κρατούν τους λογαριασμούς τους.

Πρώτοι ανακάλυψαν τη γραφή οι Σουμερίοι, που κατοικούσαν στη Μεσοποταμία. Να μια πινακίδα με τη σουμεριακή γραφή.

Αργότερα, οι Αιγύπτιοι έγραφαν χρησιμοποιώντας την ιερογλυφική γραφή. Την ονόμασαν έτσι γιατί στην αρχή όταν τη χρησιμοποιούσαν έγραφαν τα ιερά τους κείμενα, δηλαδή προσευχές για τους θεούς.

🐄	άλογο
🐑	πρόβατο
🐓	κατσίκα
🐷	γουρούνι
🐐	αγελάδα
🐘	ελιές
🌾	σιτάρι
🍎	φρούτα
🌱	λάδι

Στη Φαιστό οι αρχαιολόγοι βρήκαν έναν πήλινο δίσκο με σύμβολα χαραγμένα πάνω του. Μοιάζουν σαν να τυπώθηκαν στον πηλό με μικρές σφραγίδες. Είναι ο Δίσκος της Φαιστού.

Οι αρχαιολόγοι δεν έχουν ακόμα μπορέσει να διαβάσουν τι γράφει ο Δίσκος της Φαιστού.

Η μινωική γραφή πέρασε από πολλά στάδια μέχρι να διαμορφωθεί. Οι Μινωίτες χρησιμοποίησαν τρεις γραφές: τα ιερογλυφικά, τη Γραμμική Α και τη Γραμμική Β. Από τις μινωικές γραφές οι αρχαιολόγοι αποκρυπτογράφησαν τη Γραμμική Β, που αποτελείται από συλλαβές.

Να μερικά συλλαβογράμματα αυτής της γραφής.

A	𐀀	E	𐀁	I	𐀂
ΝΤΑ	𐀃	ΝΤΕ	𐀄	ΝΤΙ	𐀅
ΓΙΑ	𐀆	ΠΕ	𐀇		
ΚΑ	𐀈	ΚΕ	𐀉	ΚΙ	𐀊
ΜΑ	𐀋	ΜΕ	𐀌	ΜΙ	𐀍
ΝΑ	𐀎	ΝΕ	𐀏	ΝΙ	𐀐
ΠΑ	𐀑	ΠΕ	𐀒	ΠΙ	𐀓
ΚΟΥΑ	𐀔	ΚΟΥΕ	𐀕	ΚΟΥΙ	𐀖
ΡΑ	𐀗	ΡΕ	𐀘		
ΣΑ	𐀙	ΣΕ	𐀚	ΣΙ	𐀛
ΤΑ	𐀜	ΤΕ	𐀝	ΤΙ	𐀞
ΒΑ	𐀟	ΒΕ	𐀠	ΒΙ	𐀠
ΖΑ	𐀡	ΖΕ	𐀢		

Διασυνδέσεις

- * Μινωικός πολιτισμός, Χρονολόγιο, σελ. 11.
- * Γραφή, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 11-15, Το παζάρι και ο κόσμος του, σελ. 17.
- * Κρήτη, Ο γύρος της Ελλάδας σε 15 ημέρες, σελ. 45.
- * Πώς δουλεύουν οι αρχαιολόγοι, Ένα μήνυμα σου στέλνω, σελ. 61.
- * Οι διασυνδέσεις αυτές είναι ενδεικτικές. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες συνδέσεις που μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε ανάλογα με τη δυναμική του μαθήματος.

Βιβλιογραφία

- Διονύσης Βαλάσης, *Η γραφή, μια περιπέτεια χωρίς τέλος*, εκδ. Κέδρος, 1985.
- Μπίλη Βέμη, *Το κουτί της γραφής*, εκδ. Καλειδοσκόπιο, 1999.
- Ιστορία του ελληνικού έθνους*, τ. 1, Εκδοτική Αθηνών, 1976.
- Η ιστορία της γραφής*, εκδ. Ερευνητές, 1996.
- Μινωικός πολιτισμός, Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ, ΥΠΕΠΘ, 1998.